

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΔΑΜΦΡΟΣ ΕΝΥΔΑΛΗΣ

Συνδρομή ετησια: 'Εν 'Ελλάδι' ρρ. 8 ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ρρ. 12—'Εκαστον φυλ. τιμᾶται λ. 10.—Γραφικὸν Κο-
ρίννης ἐν τῷ τυπ. τῆς Κορίννης.—Αἱ τὸ περιοδικὸν ἀπορροῦσαι ἐπιστολαὶ διεμβνύονται πρὸς τὸν ἰκδοτήν.

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΣ

ΚΑΙ Ο ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Συνίξις ἰδὲ σελ. 9.

Γ'

'Αλλ' ἀνταπεκρίθησαν ἄρα γε καὶ πάντα μὲν τὰ ἔλλ. παρθηναγωγεία, ἰδίᾳ δὲ τὰ ἐν τῇ δούλῃ 'Ελλάδι, καὶ τούτων μάλιστα τὰ παρὰ ταῖς ἀλλοφώνοις κοινότησι, περὶ ὧν κυρίως πρόκειται ἐνταῦθα, ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν οὕτως ὑποδειχθεῖσαν ἐθνικὴν ἡμῶν ἀνάγκην; Τοιοῦτον περίπου εἶναι τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον ὑμῶν ἐρώτημα, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ πάλιν σχεδὸν ἐπιτακτικῶς ζητεῖτε ὅπως ἀπαντήσω. Εἰ καὶ ἡ ἐπίλυσις τούτου, ἀγαπητῆ μου κυρία, δύναται εὐχερῶς, νομίζω, ν'ἀνευρεθῇ εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ δευτέρου ὑμῶν αἰτήματος ἀναπτυχθείσας σκέψεις μου, ἀνάγκη οὐχ ἦτο, ὑπακούων ἀγογγύστως εἰς τὴν νέαν ταύτην ἀπειλητικὴν sommation σας, ν'ἀποπειραθῶ νὰ εἶπω ὀλίγα τινὰ καὶ περὶ τούτου, μεθ' ἧ καὶ περαίνεται ἡ παροῦσα ἐπιστολή μου.

α') Διαφορικὴ παιδείσις.

'Εδυνάμην βεβαίως νὰ ὑποδείξω πλεῖστα αἷτια παρακωλύοντα σπουδαίως τὴν ἐν τοῖς παρθηναγωγείοις προσήκουσαν διανοητικὴν παιδείυσιν. 'Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀνάπτυξις πάντων τούτων θὰ ἦτο ἐπὶ τοῦ παρόντος ἰκανῶς μακρά, θὰ ἐκούραζε δ' ἴσως πολὺ καὶ τὴν ὑμετέραν ὑπομονήν, ἣν δὲν ἐπιθυμῶ νὰ καταχρησθῶ, θάρκεσθῶ ν'ἀναφέρω δύο μόνον, ἅπερ θεωρῶ τῶν σπουδαιωτάτων. Οὕτω 1) θὰ ἦτο ἄρα γε πάντῃ ἀδύνατον νὰ καταστῇ παρὰ ταῖς ἐν Τουρκίᾳ χριστιανικαῖς κοινότησιν ὑποχρεωτικὴ ἡ παιδείσις τῶν κορασιῶν ἄχρι τοῦ 15' ἔτους τοῦλάχιστον τῆς ἡλικίας των; διότι δὲν εἶναι δίκαιον πάλιν νὰ μεμφόμεθα τὰς ἀτυχεῖς διδασκάλους μόνον, ἀδυνατούσας νὰ συντελέσωσι τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεάνιδος, ὅταν αὕτη ἀποχωρῇ τοῦ παρθηναγωγείου συνήθως πρὸ τοῦ 15' καὶ σπανίως τὸ 10' ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς. Τί ἔδύνατο τῶ ὄντι νὰ μάθῃ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ θυγάτηρ τοῦ 'Ελλῆνος, 'Αλβανοῦ, Βλάχου ἢ Βουλγάρου τῆς Τουρκίας, ἡ ὁποία ζητοῦμεν καὶ γράμματα καὶ γλῶσσαν καὶ ἀγωγὴν καὶ πάντα νὰ λάβῃ ἐντὸς τῶν παρθηναγωγείων, καὶ μόνον ἐντὸς αὐτῶν; Εὐχταία ἄρα πρωτίστως πρὸς κρείττονα τούτων ῥύθμισιν θὰ ἦτο ἡ ἐκ παντὸς τρόπου σπου-

δή, ὅπως καταστῇ ἐν ταῖς κοινότησιν ἐκεῖναις ἡ παιδείσις ὑποχρεωτικὴ τοῦλάχιστον μέχρι τοῦ 15' ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν κορασιῶν. Πρέπει δὲ νὰ κατανοήσωμεν ἐπὶ τέλους, ὅτι ἐνίοτε ἀνάγκη τὰ ἔθιμα ἐκάστου τόπου νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῆς ὁρθῆς καὶ ὑγιοῦς παιδείσεως καὶ ἀγωγῆς, καὶ δὲ τὰ σχολεῖα νὰ κανονίζωσι πάντοτε τὴν πορεία αὐτῶν κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐγγχωρίων ἐθίμων, μάλιστα ὅταν ταῦτα ἀποβαινώσι προφανῶς ἀσυμβίβαστα πρὸς τὸν διὰ τῶν σχολείων ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν τῆς ἐκπαίδευσως τῶν τέκνων ἡμῶν. 'Αλλως διατὶ τάχα δὲν θὰ ἦσαν ἀρκετὰ τὰ γραμματοδιδασκαλεῖα; 'Αλλ' ἐπειδὴ πιστεύω ὅτι θὰ βραδύνωσι πολὺ ἴσως ἔτι νὰ κατανοήσωσιν αἱ παρ' ἡμῖν κοινότητες τὴν ἀλήθειαν ταύτην, πᾶς δὲ μακρότερος περὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης λόγος θ'ἀπέβαινε ἐπὶ τοῦ παρόντος περιττὸς καὶ μάταιος, μεταβαίνο εἰς τὸ ἕτερον τῶν αἰτίων, ὅπερ καίτοι σπουδαιότατα, κατ' ἐμὴν πεποίθησιν, ἐπιπροσθεῖ εἰς τὴν εὐδωσίαν τοῦ σκοποῦ τῶν παρθηναγωγείων, παραδόξως οὐδεὶς ἄχρι τοῦδε ὑπέδειξε ἢ ἐτόλμησε νὰ ὑποδείξῃ. 2) Αἱ θυγατέρες ἡμῶν, ὡς εἶπον, ἅμα 12ετείς γενόμεναι καὶ καταλείπουσι τὰ παρθηναγωγεία, μεμνησμεύμεναι ἤδη πολλάκις καὶ ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ 1' ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν, καὶ ὀδηγοῦνται οἴκαδε, ἐνθα κατ' ἀπαιτήσιν τῶν μνηστῆρων των, δηλωσάντων ἐπισήμως ὅτι τὸ προσεχὲς ἔτος θὰ καταστήσωσι ταύτας συζύγους αὐτῶν, κλείομεν εἰς τὰς δυστυχεῖς ἐρμητικῶς καὶ τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα ὅπως ἀσχολῶνται εἰς οἰκιακὰ ἔργα, ἐντελῶς ἀθέατοι εἰς τὸν κόσμον. Μὲ ποῖα λοιπὸν κεφάλαια, ἐρωτῶ, ἐξῆλθον τοῦ παρθηναγωγείου τὰ κοράσια ταῦτα; Εἶδετε, μετ' ἀγανακτήσεως δὲ καὶ ὑμεῖς ὠμολογήσατε, ὅτι οὔτε νὰ γράφουν, οὔτε νὰ ὀμιλοῦν, οὔτε νὰ ἐννοοῦν τὴν καθωμισθῆναι ἑλληνικὴν ἔμαθον· καὶ δὲν ἔμαθον ἀναντιρρήτως, διότι ἔπρεπε κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον νὰ διδασκῶσι 4 φύλλα τοῦ Ξενοφῶντος καὶ ἕτερα 3 τοῦ Λουκιανοῦ, ἐν οἷς δὲν ἦτο δυνατόν βεβαίως νὰ εὗρωσιν οὔτε τὸ ἀναγκαῖον ἐκεῖνο ποσὸν τῶν γνώσεων ὅπερ ἔδύνατο νὰ χρησιμοποιοῦσιν εἰς τὸν πρακτικὸν αὐτῶν βίον, ἀλλ' οὔτε τὸ κατάλληλον ποῖόν, ὅπερ ἀπῆρτετο πρὸς μελέτην καὶ ἰδέσθαι.

'Ασχολήθεντα ἐν ἄλλαις λέξεσι εἰς ἐμὴν μήτησιν τῆς ἀρχ. ἑλλην., ἧς οὐδέποτε θὰ κάμωσι χρῆσιν

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΑΡΗΓΟΝ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΝΑΣ

— Ὁ σύζυγός μου... ἐψιθύρισε, ποῦ εἶναι ὁ σύζυγός μου ;...

— Κυρία, δὲν ἔπαθε τίποτε... ἐψέλλισεν ὁ ἄγνωστος, ὅστις, κρατῶν τὴν γυναῖκα ταύτην ἐν ταῖς ἀγκάλαις του, ἤσθάνετο τὰ γόνατά του καμπτόμενα.

Μὴ δυνηθεῖς δ' ἐπὶ τέλους νὰ ἀντίσχη, ἐκάθησεν ἢ μᾶλλον κατέπεσε μετ' αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου.

Ἡ κεφαλὴ τῆς νεαρᾶς γυναικὸς ἔκειτο ἀκριβοῶς ἐπὶ τῆς καρδίας του· οὗτος δὲ παρετήρει τὴν λιπόθυμον ταύτην ὠραιότητα, τὴν καταστάσαν ἤδη ὠραιότεραν ἔνεκα τῆς διαχωμένης κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ἐλαφρᾶς ὠχρότητος, μετ' ἀπληστίας ἀδηφάγου.

Μόλις λεπτά τινα παρήλθον οὕτω, καὶ ἡ νεαρὰ γυνὴ ἀνεσκήρτησεν, ὡσεὶ ἔκειτο, οὐχὶ ἐν ταῖς ἀγκάλαις φίλου, ἀλλὰ τίγρεως. Κατενόησεν ὅτι οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας, ἐφ' ἧ ἔστηρίζετο, δὲν ἦσαν παλμοὶ λύπης καὶ συμπαθείας, ἀλλ' ἰεροσύλου καὶ ἀκολάστου ἡδονῆς.

— Πάλιν αὐτός!... ἐψιθύρισε συνερχομένη.

Ὁ ἄγνωστος, ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας, συνέσπασε τὰς ὀφρῦς.

— Κυρία... ἐψέλλισε, μετὰ τόνου ὑπεμφαίνοντος δυσαρέσκεϊαν.

Ἡ κυρία Πέτκωφ μετ' ὀλίγον συνῆλθεν ἐντελῶς. Ἐσκέφθη ὅτι οὐδ' ἀκουσίως αὐτῆς ἔπρεπε νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὃν ἴσως εἶχε λόγους νὰ μισῇ, στιγμᾶς τινας ἡδονῆς.

Ἡ σκέψις αὕτη τὴν ἠγάγκασε νὰναλάβῃ τὰς ἀπολεσθείσας δυνάμεις.

— Κύριε κόμη... εἶπε.

— Λησμονεῖτε, κυρία, διέκοψεν ἀποτόμως ὁ ἄνθρωπος, πρὸς ὃν ἐδόθη ὁ τίτλος οὗτος, πλήττων τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός, λησμονεῖτε ὅτι ἐνώπιον τῶν ἄλλων δὲν πρέπει νὰ με ἀποκαλῆτε οὕτω ;...

— Κύριε, ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία Πέτκωφ, λαβοῦσα ὕφος σοβαρόν, τώρα, ὅτε ἀπώλεσα τὸν προσφιλῆ μου σύζυγον, ἐπιθυμῶ νὰ μὴ ἔρχεσθε πλέον εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Κυρία, ἴσως δὲν συνέβη τοῦτο, ὅπερ ὑμεῖς παραδέγεσθε ὡς γεγονός.

— Εἶθε νὰ εἶναι ἀληθές!... ἀλλὰ τὰ φαινόμενα... προσέθηκεν ἡ ἀτυχῆς γυνὴ, μόλις κρατοῦσα τὰ δάκρυά της. Ἀλλὰ περὶ τούτου, κύριε κόμη, μὴ φροντίζετε... Σᾶς ἱκετεύω νὰ ἐκπελέσετε τὴν παράκλησίν μου ταύτην, μὴ ἔλθετε πλέον...

Ἡ προσβολὴ αὕτη δις ἐπανεκαμβάνετο ὁ κόμης συνωφρυνθὴ μᾶλλον ἢ τὸ πρῶτον. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξήστραψαν ὑπὸ ἐκδικήσεως καὶ ἰκόντισε κατ' αὐτῆς βλέμμα, ἐπένεγκόν αὐτῇ ῥίγος ἀκούσιον...

— Ἀλεξάνδρα, εἶπε. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ... Ἡ ἐπίσκεψίς μου ἐκείνη θὰ εἶναι ἴσως ἡ τελευταία ἢ θά...

Ὁ κόμης δὲν ἐτόλμησε νὰποπερατώσῃ τὴν φράσιν.

— Ὑγιαίνετε! προσέθηκε, καὶ ἀπῆλθε.

Ἡ κυρία Πέτκωφ, ἅμα ἰδοῦσα αὐτὸν ἐξεληθόντα, καὶ ἀφῆκε τὸν ῥοῦν τῶν δακρῶν της ἐλεύθερον. Ἐκρατεῖτο μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, μὴ θέλουσα νὰ δώσῃ εἰς τὸν κόμητα αἰτίαν νὰ παρατείνῃ τὴν ἐν τῷ οἴκῳ διαμονήν.

— Ἀθλία! ἐψιθύριζεν ὁ κόμης, πλήρης ὀργῆς καὶ μίσους, καταβαίνων τὴν κλίμακα, τοιαῦται περιφρονήσεις δὲν θὰ μείνωσιν ἄνευ ἐκδικήσεως. Σὲ ἠγάπων! ἤδη δὲν σὲ ἀγαπῶ!... σὲ ἀποστρέφομαι!... σὲ μισῶ!...

Εἶτα δέ :

— Κύριε κόμη... προσέθηκεν ὡς ἀποτεινόμενος πρὸς ἑαυτὸν, ὑπομονή! Τρεῖς ἡμέραι θὰ παρέλθωσιν ὡς στιγμὴ... καὶ ἔπειτα...

Γ'

Ἴνα ἐννοήσωσι καλῶς οἱ τιμῶντες ἡμᾶς διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῆς παρουσίας ἀφηγήσεως, ἀνάγκη νὰναδράμωμεν ἔτη τινα πρὸς τὰ ὀπίσω.

Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὴν Αὐλὴν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ῥωμανίας Κούζα ῥώσος τις εὐγενῆς, οὗτινος ὅμως τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς οὐδεὶς ἐγίνωσκε.

Ἀπαντες ἐγνώρισαν αὐτὸν μετ' ὀλίγον ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ κόμητος Ἰβανόφσκη.

Ὁ Κούζας, θελήσας νὰ τιμῆσῃ τὸν ξένον του, ὃν περὶ πολλοῦ ἐποίητο, ἔδωκε χορὸν ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἐσπέραν τινά, ἀφοῦ ὅλης σχεδὸν τῆς ἡμέρας ἦτο κεκλεισμένος μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ γραφεῖῳ του.

Πάντες οἱ κάπως ἰσχύοντες παρὰ τῷ ἡγεμόνῳ ἐνόησαν ἐκ τῆς συνεργασίας ταύτης αὐτοῦ μετὰ τοῦ κόμητος, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ σπουδαίου τινὸς καὶ ὅτι ὁ κόμης Ἰβανόφσκης δὲν ἦλθεν ἀπλῶς καὶ μόνον πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν τόπων ἐκείνων, ὡς ἔλεγεν, ἀλλ' ἐπιφορτισμένος ἰδιαιτέραν ἀποστολήν.

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας, ὅπως ἐπιτρέψωσιν ἡμῖν νὰ ἐνδιατρίψωμεν εἰς ἐκεῖνα μόνον τοῦ χοροῦ, ἅτινα συνδέονται στενῶς μετὰ τῆς παρουσίας διηγήσεως.

Τὸ ἐσπέρας ἐκεῖν ἦν μόνον ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς οὐτίλλας ἀπάντων τῶν εἰς τὸν χορὸν προσκεκλημένων Ῥωμανικῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ

ΤΑΚΟΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΩΝ
(ἐπιτομὴ συνέχεται) ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΤΑΛΛΗΣ